

آشنایی با کشور ازبکستان

(به روز شده شهریور ۸۹)

نام کشور	جمهوری ازبکستان
نام قراردادی مختصر	ازبکستان
پرچم	
نشان ملی	
نقشه جغرافیایی	
تاریخچه	<p>مردمان ایرانی تبار ساکنان اولیه منطقه ازبکستان را تشکیل می دادند. در سده دهم میلادی، منطقه کنونی ازبکستان جزئی از قلمرو سامانیان بود. منطقه کنونی ازبکستان بعدها به ترتیب جزئی از حکومت های غزنوی، سلجوقی، خوارزمشاهی، مغول، تیموری و ازبک شد. در سده نوزدهم میلادی، غرب و شمال ازبکستان زیر سلطه خانات خوارزم، و جنوب ازبکستان جزئی از خانات بخارا بوده است. خانات بخارا و خوارزم در سال ۱۸۶۶ زیر سلطه روسیه درآمدند. شیبانی ها به مدت ۴۰۰ سال در ازبکستان حکومت کردند. پس از انقلاب اکتبر، در سال ۱۹۲۴، جمهوری ازبکستان (جزئی از اتحاد جماهیر شوروی) تشکیل شد. پس از فروپاشی اتحاد جماهیر شوروی، در سال ۱۹۹۱، ازبکستان به استقلال دست یافت.</p>
جغرافیا	<p>از لحاظ وسعت رتبه ۵۶ و از لحاظ جمعیت رتبه ۴۲ را در جهان داراست. در میان کشورهای مستقل همسود از نظر پهناوری پنجمین و از لحاظ جمعیت سوم است. ازبکستان کشوری خشک و محصور در خشکی میباشد. ازبکستان به همراه لیختن اشتاین دو کشور افزون محصور در خشکی هستند یعنی توسط کشورهای دیگری که در خشکی محصور هستند احاطه شدند.</p>
نوع حکومت	جمهوری
پایتخت	تاشکند
شهرهای مهم	تاشکند، سمرقند، نمنگان، اندیجان، بخارا، فرغانه، خوقند
رودهای مهم	آمودریا، کارادریا
کوه های مهم	بانووکا
دریاچه های مهم	آرال
جمعیت	۲۷۶۰۶۰۰۷ نفر (۲۰۰۹)

مساحت	۴۴۷۴۰۰ کیلومتر مربع
واحد پول	صوم
برابری با دلار	۱۶۱۳ صوم = ۱ دلار آمریکا
برابری با ریال ایران	۱ صوم = ۶/۵ ریال
دین	۴۷ اسلام ۸۸ درصد، ارتدکس شرقی ۹ درصد، سایر ادیان ۷/۱ درصد
زبان	ازبکی - روسی - تاجیکی
کشورهای همسایه	تاجیکستان - قرقیزستان - ازبکستان - ترکمنستان - افغانستان - قزاقستان
اختلاف ساعت با ایران	۱/۵+ ساعت
میزان تولید ناخالص داخلی (برابری قدرت خرید)	۷۸/۳۴ میلیارد دلار (۲۰۰۹)
میزان تولید ناخالص داخلی (نرخ ارز رسمی)	۳۲/۸۲ میلیارد دلار (۲۰۰۹)
میزان تولید ناخالص داخلی سرانه	۲۸۰۰ دلار (۲۰۰۹)
سهم بخش های اقتصادی در تولید ناخالص داخلی	کشاورزی ۲۶/۷٪ - صنعت ۳۹/۷٪ - خدمات ۳۳/۶٪
درآمد ملی سرانه	۹۱۰ دلار (۲۰۰۸)
نرخ تورم	۱۴/۱٪ (۲۰۰۹)
تعداد نیروی کار	۱۵/۷۷ میلیون نفر (۲۰۰۹)
نرخ بیکاری	۱/۱ درصد (۲۰۰۹)
سهم اشتغال در بخش های اقتصادی	کشاورزی ۴۴٪ - صنعت ۲۰٪ - خدمات ۳۶٪
نرخ رشد اقتصادی	۸/۱٪ (۲۰۰۹)
شرکای عمده صادراتی	افغانستان - روسیه - ترکیه - چین - قزاقستان - فرانسه
شرکای عمده وارداتی	روسیه - چین - کره - قزاقستان - آلمان - ترکیه - قرقیزستان
کالاهای عمده صادراتی	پنبه - طلا - گازهای نفتی - مس - روی - عناصر شیمیایی رادیو اکتیو
کالاهای عمده وارداتی	اجزاء و قطعات وسایل نقلیه موتوری - لوله ها از آهن و فولاد - نفت خام - ترکیبات دارویی - چوب

مبادلات بازرگانی کشور ازبکستان با جهان (طی سالهای ۲۰۰۲-۲۰۰۹ میلادی)

میلیارد دلار

سال	۲۰۰۲	۲۰۰۳	۲۰۰۴	۲۰۰۵	۲۰۰۶	۲۰۰۷	۲۰۰۸	۲۰۰۹
صادرات	۱/۵۶	۲/۱۷	۲/۹	۳/۸	۵/۴	۶/۵	۶/۳	۳/۶
واردات	۱/۹	۲/۳	۲/۹	۳/۳	۴/۱	۶/۳	۷/۶	۷/۵
تراز تجاری	-۰/۳۴	-۰/۱۳	۰	+۰/۵	+۱/۳	-۰/۲	-۱/۳	-۳/۹

منبع: دفتر بازرگانی آسیا - اقیانوسیه، ITC

تراز بازرگانی جمهوری اسلامی ایران با ازبکستان طی سالهای ۱۳۸۹-۱۳۸۱ (میلیون دلار)

سال	صادرات	واردات	تراز
۱۳۸۱	۶۹/۵۶	۵۷/۲۴	-۱۲/۳۲
۱۳۸۲	۷۶/۳۴	۹۶/۰۲	-۱۹/۶۸
۱۳۸۳	۷۰/۹۲	۱۵۸/۸۴	-۸۷/۹۲
۱۳۸۴	۷۰/۱۱	۱۳۳/۱۸	-۶۳/۰۷
۱۳۸۵	۶۷/۷۳	۱۸۳/۵۶	-۱۱۵/۸۳
۱۳۸۶	۵۸/۷۷	۱۳۰/۸	-۷۲/۰۳
۱۳۸۷	۶۸/۶۳	۱۰۷/۶۴	-۳۹/۰۱
۱۳۸۸	۶۵/۱	۱۴۰/۸	-۷۵/۷
۴ ماهه ۱۳۸۹	۱۷/۸	۴۵/۹	-۲۸/۱

منبع: گمرک ج.ا. ایران

صادرات استان خراسان رضوی به ازبکستان طی سالهای ۱۳۸۶-۱۳۸۸

سال	۱۳۸۶	۱۳۸۷	۱۳۸۸
ارزش (میلیون دلار)	۳۵/۱	۴۰/۹	۳۲/۳

منبع: سازمان بازرگانی خراسان رضوی